

Č. 11.870.

O b e c n í d á v k y: Ukládati stranám pořádkové pokuty pro neplacení dlužného nelze, není-li ani v povšechné normě ani v pravidlech o vybírání dlužného stanovena výše přípustných pokut.

(Nález ze dne 25. dubna 1935 č. 15.058/35.)

V ě c: Město Trnava proti okresnímu úřadu v Trnavě o pořádkovou pokutu.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Starosta města Trnavy vyměřil platebními rozkazy z 19. a 25. června 1931 na základě pravidel města Trnavy o vybírání dlužného firmě Autoimport, spol. s r. o. v Bratislavě, dlužné v celkové částce 4 Kč a současně uložil pořádkovou pokutu v úhrnné částce 80 Kč, poněvadž tato firma ve dnech 20. a 30. dubna, 31. května a 7. června 1931 vjela osobním automobilem na území města a nezaplatila výběrčímu dlužné.

Odvolání firmy zamítlo obecní zastupitelstvo města Trnavy usnesením z 30. ledna 1932. K dalšímu odvolání firmy zrušil okr. úřad v Trnavě výměrem z 9. září 1932 onu část usnesení obecního zastupitelstva z 30. ledna 1932, kterou byla společnosti Autoimport uložena pořádková pokuta ve výši 80 Kč, a jmenovanou společnost od placení uložené pořádkové pokuty osvobodil v podstatě z důvodu, že pravidla o dlužném v Trnavě — v rozporu s předpisem § 43 bod 7 ob. fin. nov. č. 329/1921 Sb. — nemají ustanovení o tom, jakými pořádkovými pokutami přestupky pravidel mají býti trestány.

O stížnosti města Trnavy, do tohoto rozhodnutí podané, uvažil nss:

Platební rozkazy, jimiž byla firmě Autoimport uložena pořádková pokuta v úhrnné částce 80 Kč, odvolávají se na pravidla města Trnavy o vybírání dlužného. Tato pravidla, schválená usnesením vlády ze 7. listopadu 1930, obsahují v § 13 odst. 2 ustanovení, že bude potrestán pořádkovou pokutou, kterou ukládá obec ve vlastním oboru působnosti, ten, kdo přestupků uvedených v odst. 1 se dopustí bez úmyslu vyhnouti se placení poplatků, nebo jiným způsobem jedná proti ustanovením pravidel, nemají však žádného ustanovení o tom, jakými pořádkovými pokutami tyto přestupky mají býti stíhány.

Poukazujíc k tomu, že vzorcová pravidla připojená k vl. nař. č. 143/22 také nemají ustanovení o výšce pořádkových pokut a že pravidla o dlužném, pro něž vzorná pravidla vydána nebyla, vypracovalo min. vnitra, dovozuje stížnost, že slova § 43 bod 7 zák. č. 329/21 Sb. »jakými pořádkovými pokutami« nemohou se vykládati tak, že by pravidla musila obsahovati číselnou výšku pokut, poněvadž o tom, jaké pořádkové pokuty může obec ukládati, rozhodují obecní zákony a statuty, a o tom, jaké pořádkové pokuty se mohou ukládati ve finančních věcech, obsahují ustanovení fin. zák.

Stížnosti nemohl nss dáti za pravdu.

Z principu zákonitosti správy plyne a v § 111 odst. 2 úst. listiny co do trestů vyslovena jest zásada, že úřad může v konkrétních případech ukládati pokuty a jiné tresty jenom potud, pokud je k tomu zmocněn generelní trestní normou. V souhlasu s touto zásadou a stanově obsah, jaký musí mít pravidla vydaná o vybírání obecních dávek a poplatků, nařizuje § 43 ob. fin. nov. č. 329/1921 Sb. v bodu 7, že pravidla musí obsahovati ustanovení o tom, »jakými pořádkovými pokutami a jinými tresty se stíhají ti, kdo podniknou něco, aby se placení poplatku (dávky) vyhnuli, nebo ti, kdo nešetří pravidel o vybírání poplatku (dávky) vydaných«. Zákon vyslovuje tu tedy jasně požadavek, aby druh trestů a výše pořádkových pokut a jiných trestů — ať už určitými sazbami, neb alespoň určitým maximem a minimem — byly determinovány generelně v pravidlech. Teprve na základě takovéto generelní trestní normy může příslušný úřad ukládati pokuty a tresty pro nezachování nebo přestoupení dávkových pravidel v konkrétních případech. Jenom tehdy nebylo by třeba takové generelní trestní normy v pravidlech samých, kdyby tu byla všeobecná norma o výši trestů a pořádkových pokut, kterými se stíhají přestupky pravidel o vybírání obecních dávek. Takové normy není však ani v zák. čl. XXII:1886, ani v jiných zákonech obecních. Předpisů zákonů finančních o státních daních a dávkách nelze pak bez výslovného ustanovení zákonného použití pro obor dávek obecních.

Pravidla o vybírání dlužného v Trnavě, schválená usnesením vlády ze 7. listopadu 1930, dovolují sice v § 13 trestati pokutami kontravenci pravidel, nemají však ustanovení o výši těchto pokut.

Stížnost poukazuje ovšem na to, že výše pořádkových pokut, jež mohou ukládati obce ve vlastním oboru působnosti, není stanovena nikde ani ve vzorcových pravidlech vl. nař. č. 143/1922 Sb. Při tom však přehlíží, že tato pravidla veskrze určují sazbou od 2—100 Kč pokuty ukládané pro přestoupení pravidel úřady finančními (odst. 1 přísl. §§), a tím implicitě vymezují i výši pokut pořádkových, jež pro menší kontravence může ukládati obec ve vlastním oboru působnosti. Ve shora uvedených pravidlech o dlužném v Trnavě chybí však i toto vymezení trestů, ukládaných úřady finančními, takže v nich není vůbec žádné normy, kterou by výše pořádkových pokut aspoň nepřímou byla vymezena. Okolnost, že pravidla o dlužném v Trnavě byla vypracována min. vnitra, není ovšem s to, aby tento nedostatek sanovala.

Za tohoto stavu úřad právem uznal, že ukládání pořádkových pokut pro nezachování nebo přestoupení pravidel o dlužném v Trnavě nemá zákonného podkladu.

Č. 11.871.

Samospráva obecní: * Usnesení obce, svěřiti zastoupení obce ve sporu členu obecního zastupitelstva a vyžádati si pro toto opatření dispens podle § 5 odst. 3 poslední věty ob. novely č. 76/1919